

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain, ympäristövaikutusten arviointimenettelyistä annetun lain 3 ja 5 §:n sekä luonnonsuojelulain 35 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain, ympäristövaikutusten arviointimenettelyistä annetun lain 3 ja 5 §:n sekä luonnonsuojelulain 35 §:n muuttamisesta (HE 42/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 9/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, onko hallituksen esityksen sääntely direktiivin 16 artiklan 1 kohdan mukainen ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen ympäristöarviointien kuulumisesta määräaikojen laskennan piiriin.
2. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämistä koskevaa soveltamiskäytäntöä ja arvioi tarvittaessa sääntelyn tarkistamistarvetta.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain (1145/2020) 14 §:n 1 momentti,

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

muutetaan 2 §, 3 §:n 4, 5 ja 9 kohta, 4 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentin 3, 9 ja 10 kohta sekä 2 momentti, 10 §, 11 §:n 1 ja 2 momentti, 12 §, 13 §:n 1 ja 3 momentti, 15 §:n 1 momentti sekä 18 ja 19 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 759/2023, 9 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 38/2023 ja 13 §:n 1 momentti osaksi laissa 38/2023, sekä

lisätään 3 §:ään uusi 10—12 kohta, 7 §:ään uusi 4 momentti, 9 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 38/2023 ja 759/2023, uusi 11 ja 12 kohta, sekä lakiin uusi 10 a ja 10 b §, 3 a luku, 17 a ja 17 b § sekä liitteet 1 ja 2 seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Tässä laissa säädetään sähköisestä asioinnista ja neuvonnasta uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyissä ja eräissä muissa hallinnollisissa menettelyissä sekä niissä sovellettavista määräajoista.

Tätä lakia sovelletaan uusiutuvan energian tuotantolaitokseen, sen samalla paikalla sijaitseviin energiavarastoihin sekä laitoksen sähkö-, kaasun-, lämmitys- tai jäähdytysverkkoihin liittämiseksi tarvittaviin rakenteisiin.

Tätä lakia sovelletaan tässä laissa erikseen mainittuihin ympäristönsuojelulain (527/2014), vesilain (587/2011), luonnonsuojelulain (9/2023), muinaismuistolain (295/1963), vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005), lannoitelain (711/2022), eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015), muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 (*sivutuoteasetus*), ilmailulain (864/2014), alueidenkäyttölain (132/1999), rakentamislain (751/2023), kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977), eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain (768/2004), Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004), sähkömarkkinalain (588/2013), päästökauppalain (1270/2023), tuulivoiman kompensaatioalueista annetun lain (490/2013), aluevalvontalain (755/2000), ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) ja painelaitelain (1144/2016) mukaisiin lupamenettelyihin ja muihin hallinnollisiin menettelyihin siten kuin jäljempänä tässä laissa tarkemmin säädetään.

Tässä laissa mainituissa lupamenettelyissä ja muissa hallinnollisissa menettelyissä noudatetaan, mitä 2 momentissa mainituissa säädöksissä säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *uusiutuvalla energialla* tuuli- ja aurinkoenergiaa, geotermistä energiaa, osmoottista energiaa, ympäristön energiaa, vuorovesi- ja aaltoenergiaa ja muuta valtamerienergiaa, vesivoimaa ja biomassaa sekä kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää kaasua ja biokaasua, joka ei ole peräisin fossiilisista lähteistä;

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

5) *uusiutuvan energian tuotantolaitoksella* sellaista energiaa tuottavaa laitosta, jonka tuottama energia on mahdollista käynnistys- ja varapolttoaineiden käyttöä huomioon ottamatta uusiutuvaa;

9) *hankekehittäjällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistelee tuotantolaitoshankkeen toteuttamista;

10) *nopean kehittämisen alueella* aluetta tai paikkaa, joka on nimetty 14 c §:n nojalla ympäristövaikutusten näkökulmasta erityisen soveltuvaksi uusiutuvan energian tuottamiseen;

11) *samalla paikalla sijaitsevalla energiavarastolla* energiavarastoa, joka on yhdistetty uusiutuvaa energiaa tuottavaan laitokseen ja liitetty samaan verkon liityntäpisteeseen;

12) *aurinkoenergialaitteilla laitteita*, jotka muuntavat aurinkoenergiaa lämpö- tai sähköenergiaksi.

4 §

Yhteyspisteviranomainen

Yhteyspisteviranomainen huolehtii 5 §:ssä tarkoitettuihin lupamenettelyihin ja muihin hallinnollisiin menettelyihin liittyvästä menettelyllisestä neuvonnasta. Jäljempänä 8 §:ssä säädetystä sähköisen yhteyspisteen kautta annettavasta hakijan neuvonnasta yhteyspisteviranomainen huolehtii yhteistyössä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Lisäksi yhteyspisteviranomainen varmistaa, että tässä laissa säädettyjä määräaikoja noudatetaan.

7 §

Sähköinen asiointi

Lupa- ja valvontaviraston toimivaltaan kuuluvaksi säädettyjen ympäristöasioiden käsittelyn sähköisestä asioinnista säädetään lisäksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa annetun lain (/) 5 §:ssä.

9 §

Määräaikoihin sisältyvät lupamenettelyt ja muut hallinnolliset hyväksymismenettelyt

Tässä luvussa säädettyjä määräaikoja sovelletaan:

3) luonnonsuojelulain 66 §:n mukaiseen poikkeusmenettelyyn luontotyyppien hävittämisen ja heikentämiskiellosta sekä 83 §:n mukaiseen poikkeusmenettelyyn eliölajien suojelua koskevista säännöksistä;

9) Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 6 §:n mukaiseen hyödyntämisoikeusmenettelyyn sekä 7 §:n mukaiseen menettelyyn suostumuksen antamisesta rakentamiseen talousvyöhykkeellä;

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

10) sähkömarkkinalain 14 §:n mukaiseen hankelupamenettelyyn suurjännitejohdon rakentamiseksi;

11) päästökauppalain 6 luvun mukaiseen päästölupamenettelyyn; sekä

12) eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annettuun lakiin perustuvaan lunastuslupamenettelyyn, jos ne koskevat uusiutuvan energian tuotantolaitoksen liittämistä verkkoon.

Tässä luvussa säädettyjä määräaikoja sovelletaan myös 1 momentissa tarkoitettujen lupien ja muiden hallinnollisten hyväksymisten muuttamista koskeviin menettelyihin, jos ne olisivat uusiutuvan energian tuotantolaitoksen rakentamisen, päivittämisen, verkkoon liittämisen tai käyttämisen edellytyksenä.

10 §

Uusiutuvan energian tuotantolaitoksen lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden määräajat

Uusiutuvan energian tuotantolaitoksen, sen samalla paikalla sijaitsevien energiavarastojen sekä laitoksen sähkö-, kaasu-, lämmitys- tai jäähdytysverkkoihin liittämiseksi tarvittavien rakenteiden rakentamisen, päivittämisen, verkkoon liittämisen ja käyttämisen edellytyksenä olevien 9 §:ssä tarkoitettujen menettelyiden kesto yhteensä ei saa ylittää liitteen 1 taulukon 1 mukaisia määräaikoja. Nopean kehittämisen alueilla sijaitseviin laitoksiin sovelletaan kuitenkin liitteen 1 taulukon 2 mukaisia määräaikoja silloin, kun niissä noudatetaan alueen nimeämis päätöksessä määriteltyjä haitallisten ympäristövaikutusten lieventämistoimenpiteitä.

10 a §

Aurinkoenergialaitteiden ja lämpöpumppujen asentamista koskevien lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden määräajat

Poiketen siitä, mitä 10 §:ssä säädetään, aurinkoenergialaitteiden ja lämpöpumppujen asentamista koskevien 9 §:ssä tarkoitettujen menettelyjen kesto yhteensä ei saa ylittää liitteen 2 mukaisia määräaikoja.

Liitteessä 2 kohdissa 2—4 tarkoitettuja määräaikoja ei sovelleta silloin, jos laite asennetaan rakennukseen tai rakennelmaan, joka on suojeltu rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010), kirkkolain (652/2023) tai ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) nojalla tai jota koskee alueidenkäyttölain mukaisen oikeusvaikutteisen yleiskaavan tai asemakaavan suojelumääräys tai joka kuuluu maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta tehdyn yleis-sopimuksen (SopS 19/1987) mukaisen maailmanperintöluettelon kohteeseen taikka joka sijaitsee muinaismuistolain mukaisen rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen alueella.

10 b §

Hakemuksen tai ilmoituksen täydelliseksi toteaminen

Toimivaltaisen viranomaisen on todettava 9 §:ssä tarkoitettussa menettelyssä tehty hakemus tai ilmoitus täydelliseksi 45 päivän kuluessa hakemuksen tai ilmoituksen vastaanottamisesta, ellei se

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

ilman aiheetonta viivytystä esitä hakijalle hakemusta tai ilmoitusta koskevia täydennysvaatimuksia. Nopean kehittämisen alueilla täydelliseksi toteamisen määräaika on kuitenkin 30 päivää.

11 §

Määräajan laskeminen

Edellä 10 ja 10 a §:ssä säädettyt määräajat sisältävät kaikki 9 §:ssä tarkoitettujen menettelyjen vaiheet niitä koskevien hakemusten tai ilmoitusten täydellisyyden toteamisesta lopullisen päätöksen tiedoksiantoon.

Määräajan laskeminen alkaa ensimmäisen 9 §:ssä tarkoitettua menettelyä koskevan hakemuksen tai ilmoituksen täydellisyyden toteamisesta.

12 §

Määräaikojen noudattaminen

Jos uusiutuvan energian tuotantolaitoksen rakentamisen, päivittämisen, verkkoon liittämisen ja käyttämisen edellytyksenä on useampi 9 §:ssä tarkoitettu menettely, toimivaltaisten viranomaisten on huolehdittava määräaikojen noudattamisesta yhteistyössä ja tarvittaessa sovittava käsittelyajoista. Yhteyspisteviranomaisen on avustettava toimivaltaisia viranomaisia tarvittaessa sopimaan menettelyjen käsittelyajoista.

Toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava, että sähköisessä yhteyspisteessä on ajantasaiset tiedot 9 §:ssä tarkoitetun menettelyn käsittelyvaiheesta, jos hakija asioi sähköisen yhteyspisteen kautta.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava yhteyspisteviranomaiselle kohtuullisessa ajassa uusiutuvan energian tuotantolaitoksen 9 §:ssä tarkoitettua menettelyä koskevan hakemuksen tai ilmoituksen täydellisyyden toteamisesta ja sitä koskevan päätöksen tiedoksiantamisesta hakijalle, jos hakija ei asioi kyseisen menettelyn osalta sähköisen yhteyspisteen kautta. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske aurinkoenergialaitteiden ja lämpöpumppujen asentamista koskevia 9 §:ssä tarkoitettuja menettelyjä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toimivaltaisten viranomaisten välisestä menettelystä 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa sekä toimivaltaisten viranomaisten 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

13 §

Määräajan pidentäminen ja määräajan laskemisen keskeyttäminen

Edellä 10 ja 10 a §:ssä säädettyjä määräaikoja pidennetään vastaavalla ajalla, joka kuuluu 9 §:ssä tarkoitettuja menettelyitä koskevien päätösten muutoksenhaussa.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

Yhteyspisteviranomainen voi pidentää 10 §:ssä tarkoitettuja määräaikoja, jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi perusteltua. Määräaikoja saadaan kuitenkin pidentää enintään liitteessä 1 olevien enimmäismäärien mukaisesti.

— — — — —

3 a luku

Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueet

14 a §

Nopean kehittämisen alueet

Nopean kehittämisen alue voidaan nimetä sellaiselle alueelle, jolla uusiutuvan energian käyttöönotolla ei odoteta olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Alueiden nimeämisessä tulee asettaa etusijalle rakennetut pinnat sekä ihmistoiminnan seurauksena muuttuneet alueet. Valinnassa tulee huomioida energiainfrastruktuurin saatavuus.

Nopean kehittämisen alueiksi ei voi nimetä:

- 1) alueita, jotka koostuvat merkittävässä määrin tuottavasta metsämaasta tai ruoantuotannossa olevista pelloista;
- 2) ojittamattomia luonnontilaisia suoalueita;
- 3) Euroopan unionin Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita;
- 4) luonnonsuojelulain 43 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojelualueisiin tai luonnonsuojelulain 15 §:ssä tai 144 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita;
- 5) alueita, joihin sovelletaan luonnonsuojelulain 64, 65, 73, 77—79 tai 81 §:ää;
- 6) tärkeimpiä lintujen ja merinisäkkäiden muuttoreittejä tai
- 7) muita kuin 1—6 kohdassa tarkoitettuja alueita, jotka ovat luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston herkkyyškartoituksissa tai vastaavissa luonnontieteellisissä selvityksissä todettu olevan alttiita merkittäville ympäristövaikutuksille.

14 b §

Esitykset nopean kehittämisen alueiksi

Kunta voi Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä esittää alueen nimeämistä nopean kehittämisen alueeksi.

Lupa- ja valvontaviraston tulee pyynnössään mainita, mitä uusiutuvan energian tuotantomuotoa varten alueita voi esittää. Lisäksi se voi asettaa pyynnössään muita rajoituksia esitettäviä alueita koskien.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

14 c §

Päätös nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä

Lupa- ja valvontavirasto nimeää nopean kehittämisen alueen kunnan esityksen perusteella. Nimeämisestä koskevassa päätöksessä tulee yksilöidä kunkin alueen osalta uusiutuvan energian tuotantomuoto tai -muodot, joita varten alue nimetään.

Lupa- ja valvontaviraston tulee lisäksi määrätä kunkin alueen osalta haitallisten ympäristövaikutusten lieventämistoimenpiteet, joiden avulla voidaan välttää alueella toteutettavien hankkeiden haitalliset ympäristövaikutukset tai, jos tämä ei ole mahdollista, joiden avulla niitä voidaan merkittävästi vähentää.

Lupa- ja valvontaviraston tulee ennen päätöksen antamista arvioida annettavan päätöksen vaikutukset viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) 8—11 §:n mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetuista lieventämistoimenpiteistä.

14 d §

Ympäristövaikutusten arviointi nopean kehittämisen alueilla

Nopean kehittämisen alueilla toteutettavaan uusiutuvan energian tuotantolaitosta koskevaan hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 luvun ja luonnonsuojelulain 35 §:n sijaan tätä lakia, jos:

- 1) siinä noudatetaan 14 c §:n 2 momentissa tarkoitettuja lieventämistoimenpiteitä; ja
- 2) siitä ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia toisessa valtiossa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 28 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee hankkeita, joita tarkoitetaan tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU liitteessä II olevan 3 kohdan a, b, d, h ja i alakohdassa sekä 6 kohdan c alakohdassa.

14 e §

Nopean kehittämisen alueilla toteutettavien hankkeiden seulonta

Lupa- ja valvontaviraston tulee varmistaa seulonnassa, aiheuttaako 14 d §:ssä tarkoitettu hanke sellaisia erittäin todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joita ei havaittu alueen nimeämispäätöksen yhteydessä.

Jos hanke koskee olemassa olevan uusiutuvan energian voimalaitoksen päivittämistä tai jos uusiutuvan energian voimalaitoksen verkkoon liittäminen edellyttää verkkoinfrastruktuurin vahvistamista, voimalaitoksen päivittämistä tai verkkoinfrastruktuurin vahvistamista koskeva seulonta tulee kohdentaa päivittämisen tai vahvistamisen vaikutuksiin alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

Seulontaa ei sovelleta sellaiseen aurinkovoimalan päivittämiseen, joka ei edellytä lisäpinta-alaa ja jossa noudatetaan alkuperäiselle voimalalle asetettuja ympäristövaikutuksiin vaikuttavia lupaehtoja.

14 f §

Seulontapäätös

Lupa- ja valvontaviraston tulee antaa hankekehittäjälle 14 e §:ssä tarkoitetusta seulonnasta päätös 45 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut riittävät tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista. Sähkötuotantokapasiteetiltaan alle 150 kilowatin laitosten sekä uusiutuvan energian voimalaitosten päivittämisen osalta määräaika on kuitenkin 30 päivää.

Jos seulonnassa havaitaan 14 e §:n 1 momentissa tarkoitettuja ennakoimattomia haitallisia ympäristövaikutuksia, tulee päätöksen sisältää arvio siitä, voidaanko niitä lieventää.

Lupa- ja valvontaviraston tulee ennen päätöksen antamista varata tilaisuus laitoksen vaikutusalueen kunnille antaa näkemyksensä asiasta.

Päätös on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

14 g §

Ennakoimattomien haitallisten ympäristövaikutusten arviointi

Hankkeet, joiden on 14 e §:n mukaisessa seulonnassa todettu aiheuttavan ennakoimattomia erittäin todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joita ei voida lieventää hankekehittäjän esittämillä tai 14 c §:ssä tarkoitetuilla lieventämistoimenpiteillä, tulee edellä 14 d §:ssä säädetystä poiketen arvioida ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 luvun mukaisessa ja tarvittaessa luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitetussa menettelyssä.

14 h §

Hankekehittäjältä edellytettävät tiedot

Hankekehittäjän tulee Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä toimittaa edellä 14 e §:ssä tarkoitettua seulontaa varten Lupa- ja valvontavirastolle riittävät tiedot:

- 1) hankkeesta ja sen ominaispiirteistä;
- 2) siitä, noudattaako hanke edellä 14 c §:n 2 momentissa tarkoitettuja lieventämistoimenpiteitä;
- 3) hankkeen aiheuttamista haitallisista ympäristövaikutuksista; sekä
- 4) hankekehittäjän suunnittelemista lisätoimenpiteistä hankkeen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin puuttumiseksi.

Hankekehittäjän Lupa- ja valvontavirastolle toimitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

15 §

Menettelykäsikirjan sisältö

Menettelykäsikirja sisältää kokonaisvaltaisesti ohjeistusta kaikille hankekehittäjille uusiutuvan energian tuotantolaitoksien lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä, pitäen sisällään myös itse tuotettua energiaa käyttävien kuluttajien hankkeet ja uusiutuvan energian yhteisöt.

17 a §

Ympäristövaikutusten arviointimenettely tietyissä tilanteissa

Olemassa oleviin tai uusiin rakenteisiin asennettaviin aurinkoenergalaitteisiin ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain 3 luvussa tarkoitettua ympäristövaikutusten arviointimenettelyä lukuun ottamatta rakenteita, joiden ensisijainen tavoite on aurinkoenergian tuotanto sekä keinotekoisille vedenpinnoille asennettavia aurinkoenergalaitteita.

Olemassa olevien aurinkovoimaloiden päivittämiseen ei sovelleta 1 momentissa mainitun lain 3 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä, jos se ei edellytä lisäpinta-alaa ja jos siinä noudatetaan alkuperäiselle aurinkovoimalalle asetettuja ympäristövaikutuksiin vaikuttavia lupaehtoja.

Jos uusiutuvan energian voimalaitoksen päivittäminen tai uusiutuvan energian voimalaitoksen verkkoon liittämisen edellyttämä verkkoinfrastruktuurin vahvistaminen edellyttää 1 momentissa mainitun lain 3 luvun mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, tulee se rajata koskemaan päivittämisen tai vahvistamisen mahdollisia vaikutuksia alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna.

17 b §

Aurinkoenergalaitteen asentamista koskevan luvan tuleminen myönnetyksi

Jos toimivaltainen viranomainen ei anna teholtaan enintään 11 kilowatin aurinkoenergalaitteen asentamista koskevaan 9 §:ssä tarkoitettussa menettelyssä tehtyyn hakemukseen vastausta kuukauden kuluessa lupahakemuksen täydellisyys toteamisesta, hakemuksen mukainen lupa katsotaan myönnetyksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa hakijalle on ilman aiheutonta viivytystä annettava asiakirja, josta käy ilmi, että lupa katsotaan myönnetyksi.

Toimivaltainen viranomainen voi kumota 1 momentissa tarkoitettua luvan kuukauden kuluessa luvan myönnetyksi tulemisesta, jos luvan havaitaan olevan rakentamislain 4 luvussa tarkoitettujen olennaisten teknisten vaatimusten, mainitun lain 17 §:ssä tarkoitettua kunnan rakennusjärjestyksen, alueidenkäyttölain mukaisen oikeusvaikutteisen kaavan taikka rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisen päätöksen vastainen.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun asiakirjaan ja 3 momentissa tarkoitettuun kumoamista koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä rakentamislain 70 §:ssä säädetään lupapäätöksen tiedoksiannosta.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

18 §

Ohjaus ja seuranta

Tämän lain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat ympäristöministeriölle. Edellä 2 luvussa tarkoitetun sähköisen asioinnin ja neuvonnan osalta yleinen ohjaus, seuranta ja kehittäminen kuuluvat kuitenkin yhdessä ympäristöministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle.

19 §

Muutoksenhaku

Yhteyspisteviranomaisen 13 ja 14 §:n nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Edellä 17 b §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuun asiakirjaan sovelletaan, mitä rakentamislaisissa säädetään rakentamislupaa koskevasta muutoksenhausta.

Edellä 14 f §:ssä tarkoitettuun päätöksen saa hakea muutosta valittamalla myös toiminta-alueellaan sellainen rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen. Valitettaessa mainitusta päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa valituksessa kysymyksessä olevasta hankkeesta sijaitsee.

Muutoin muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 7 §:n 4 momentti ja 14 a—14 h § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Ennen tämän lain säännösten voimaantuloa vireillä olleeseen lupamenettelyyn tai muuhun hallinnolliseen hyväksymismenettelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

Liite 1

Uusiutuvan energian tuotantolaitoksen lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden määräajat

Taulukko 1 Määräajat uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden ulkopuolella	
1. Maa-alueille sijoittuvat sähköntuotantokapasiteetiltaan alle 150 kilowatin uusiutuvan energian tuotantolaitokset ja maa-alueille sijoittuvien uusiutuvan energian voimalaitosten päivittäminen	yksi vuosi*
2. Muut kuin edellä 1 kohdassa tarkoitetut maa-alueille sijoittuvat uusiutuvan energian tuotantolaitokset	kaksi vuotta*
3. Merialueille sijoittuvat sähköntuotantokapasiteetiltaan alle 150 kilowatin uusiutuvan energian tuotantolaitokset ja merialueille sijoittuvien uusiutuvan energian voimalaitosten päivittäminen	kaksi vuotta**
4. Muut kuin edellä 3 kohdassa tarkoitetut merelle sijoittuvat uusiutuvan energian tuotantolaitokset	kolme vuotta**
Taulukko 2 Määräajat uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla	
1 Maa-alueille sijoittuvat sähköntuotantokapasiteetiltaan alle 150 kilowatin uusiutuvan energian tuotantolaitokset ja maa-alueille sijoittuvien uusiutuvan energian voimalaitosten päivittäminen	kuusi kuukautta*
2. Muut kuin edellä 1 kohdassa tarkoitetut maa-alueille sijoittuvat uusiutuvan energian tuotantolaitokset	yksi vuosi**
3. Merialueille sijoittuvat sähköntuotantokapasiteetiltaan alle 150 kilowatin merituulivoimalat ja merituulivoimaloiden päivittäminen	yksi vuosi**
4. Muut kuin edellä 3 kohdassa tarkoitetut merelle sijoittuvat uusiutuvan energian tuotantolaitokset	kaksi vuotta**

* määräajan pidentämisen enimmäismäärä on kolme kuukautta

** määräajan pidentämisen enimmäismäärä on kuusi kuukautta

Aurinkoenergialaitteiden ja lämpöpumppujen asentamista koskevien lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden määräajat

1. Teholtaan enintään 11 kilowatin aurinkoenergialaitteiden asentaminen	yksi kuukausi
2. Muiden kuin edellä 1 kohdassa tarkoitettujen aurinkoenergialaitteiden ja samalla paikalla sijaitsevien energiavarastojen asentaminen muihin kuin aurinkoenergian tuotantoon tai energian varastointiin ensisijaisesti tarkoitettuihin olemassa oleviin tai tuleviin rakenteisiin, keinotekoisia vedenpintoja lukuun ottamatta	kolme kuukautta
3. Teholtaan alle 50 megawatin muut lämpöpumput kuin maalämpöpumput	yksi kuukausi
4. Teholtaan alle 50 megawatin maalämpöpumput	kolme kuukautta

Laki

ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 556/2021 ja / , uusi 5 momentti sekä 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 768/2019, 556/2021 ja 804/2023, uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Lain soveltamisala ja arviointimenettelyn soveltaminen

Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain (1145/2020) 17 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa sovelletaan tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen mainitun lain 17 a §:ssä säädettyä.

5 §

Ympäristövaikutusten arviointi muun lain mukaisessa menettelyssä

Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 a luvussa tarkoitetuilla nopean kehittämisen alueilla sovelletaan tämän lain 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen mainitun lain 3 a luvussa säädettyä.

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

luonnonsuojelulain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa / , ja
lisätään 35 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa / , uusi 5 momentti seuraavasti:

35 §

Hankkeiden ja suunnitelmien arviointi

Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu arviointi tehdään arviointimenettelyn yhteydessä. Arviointi voidaan kuitenkin tehdä erillään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, jos siihen on erityinen syy. Jos kyse on uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain (1145/2020) 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettua uusiutuvan energian tuotantolaitoksesta, arviointi tehdään aina arviointimenettelyn yhteydessä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua yhteysviranomaisen on sisällytettävä tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua Lupa- ja valvontaviraston ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen haltijan lausunnot mainitun lain 23 §:ssä tarkoitettuun perusteltuun päätelmään.

Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 a luvussa tarkoitetuilla uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla sovelletaan tämän pykälän 1—3 momentissa säädetystä poiketen mainitun lain 3 a luvussa säädettyä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Eduskunnan vastaus EV 83/2025 vp

Helsingissä 18.6.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri